

minder i Dag i flere Henseender om Forholdene efter den første Verdenskrig, da Staten og Kommunerne ved de ovennævnte Love af 20. Marts 1918 og 4. Oktober 1919 maatte overtage en Række af de da bestaaende private Gymnasieskoler.

De tilskudsberettigede private Gymnasieskoler i hele Landet og de tilskudsberettigede Mellem- og Realskoler i Storkøbenhavn søges af over 3 000 Elever, og en nødvendigheds Standsning af disse Skolers Virksomhed — i sig selv et meget beklageligt Tab for dansk Skolevæsen — maatte umiddelbart faa til Følge, at det offentlige enten maatte overtage Skolerne eller oprette Skoler med tilsvarende Kapacitet, og Udsigten til et stærkt forøget Elevtal om faa Aar ogsaa i Gymnasieskolerne understreger kun yderligere det uafvendelige i en saadan Udvikling. Det offentlige vilde derved komme til at afholde den fulde Udgift til Undervisningen af de paagældende Elever mod nu Halvdelen, efter den af Ministeriet foreslaaede Ordning to Trediedele af Udgiften, og dette kan ikke være i Statens og Kommunernes Interesse.

Ministeriet maa i Henhold til det anførte anse en Forhøjelse af Statstilskuddet saavel til de private Gymnasieskoler som til de private Mellem- og Realskoler i Storkøbenhavn for nødvendig, og man maa anse en Forhøjelse af Tilskuddet fra Halvdelen til to Trediedele af Udgiften ved Driften af de tilsvarende offentlige Skoler, altsaa en Forhøjelse af det hidtil ydede Tilskud med en Trediedel, for rimelig begrundet, dels i Hensynet til at tilvejebringe den efter ovenstaaende nødvendige Basis for Skolernes fortsatte Eksistens, dels i den Omstændighed, at der ifølge den ved Lov Nr. 416 af 12. Juli 1946 gennemførte Ændring af Tilskudsordningen for Friskolerne (de ikke-eksamensberettigede Privatskoler) ydes disse Skoler et Statstilskud, som er anslaaet til 76—79 pCt. af Udgiften pr. Barn i de kommunale Skoler, jfr. R. T. 1945—46, Tillæg A., Sp. 4917—18.

Ministeriet kan ligeledes tiltræde Skolernes Ønske om, at Tilskuddet fremtidig beregnes pr. Time, og den herfor givne Begrundelse. Som det fremgaar af nedenstaaende Udgiftsberegning, vil en Anvendelse af denne Beregningsmaade i Øjeblikket paaføre Staten noget højere Udgifter end et Tilskud efter Elevtal, men da Antallet af Timer ikke stiger proportionalt med Antallet af Elever, vil en Beregning paa det her foreslaaede Grundlag ved en fremtidig Stigning af Elevtallet indeholde Mulighed for en mindre bekostelig Tilskudsordning, og for Skolerne vil der som anført af disse

være opnaaet, at Tilskuddet bringes i nøjere Overensstemmelse med de virkelige Driftsudgifter, hvis Forhold til Timerne Antal er ret konstant.

Det siger sig selv, at det ved Overgang til en Beregning af Tilskuddet efter Timerne Antal maa tilstræbes, at Skolerne har fyldte Klasser, idet Statens Udgift til Undervisning af Elever i de private Gymnasieskoler ellers kan blive uforholdsmæssig stor, og der maa derfor fastsættes visse Minimumselevtal for Klasserne, for at der kan beregnes fuldt Tilskud til Timerne.

Paa den anden Side bør man opretholde den ved Lov Nr. 139 af 29. Marts 1924 indførte Regel, hvorefter det særlige Gymnasieskoletilskud begrænses til, hvad der naturligt hører til en Gymnasieskole.

Om begge disse Forhold henvises nærmere til Bemærkningerne til Lovforslagets § 3.

Til Forslagets enkelte Bestemmelser bemærkes iøvrigt følgende:

Til § 1.

Medens Hjemmelen for at yde Statstilskud til en Skole, som ikke var bestaaende ved Ikrafttrædelsen af Lovene af 20. Marts 1918 og 4. Oktober 1919, maatte tilvejebringes ved Finanslovbevilling, søges der nu tilvejebragt en almindelig Hjemmel for at yde enhver Skole, der opfylder de i Loven fastsatte Betingelser, Tilskud.

Efter Bestemmelsens Formulering ydes der som hidtil kun Tilskud til Undervisningen i de egentlige Eksamensskoleklasser, men ikke til eventuelle Underskoleklasser.

Til § 2.

Bestemmelserne i denne Paragraf er i alt væsentlig overensstemmende med hidtil gældende Lovbestemmelser og Bevillingspraksis. Det i Lov af 4. Oktober 1919 § 12 som Betingelse for Tilskud fastsatte Minimumselevtal i private Gymnasieskoler uden for Storkøbenhavn (gennemsnitlig 12 i Mellem-skoleklasserne og 6 i Real- og Gymnasieklasserne) er bragt op paa samme Højde som Minimumselevtallet i private Gymnasieskoler i det storkøbenhavnske Omraade efter Loven af 20. Marts 1918, § 8, Stk. 3; der som en for disse Skoler og for private Mellem- og Realskoler fælles Tilskudsbetingelse kræver et gennemsnitligt Elevtal af 16 i Mellem-skoleklasserne og 8 i Real- og Gymnasieklasserne. Der skønnes ikke at være tilstrækkelig Grund til længere at opretholde denne Forskel mellem de 2 nævnte Grupper af Gymnasieskoler, men paa den anden Side er det efter det nys bemærkede i Henhold